

S.O.S.

Da bi se lažje znašli v podobnih situacijah...

Otrok joka

»Jok ni znak, da je otrok nemočen.«

»Jok je od rojstva naprej znak, da je otrok živ!«

Z jokom otrok sporoči, da je nekaj narobe oz. da mu nečesa primanjkuje in prosi starše, naj to uredijo. Kadar otrok (za)joka se odrasli takoj odzovemo. V želji, da preneha otrokovo nezadovoljstvo, ki ga izraža z jokom, mu želimo na vsak način ustreči. S tem otrok pridobi pomoč in pozornost staršev ter je zadovoljen, hkrati se tudi starši počutijo dobro ob tem, ko svojega otroka potolažijo. Na ta način se krepi medsebojna povezanost otroka in starša.

Smiselno je, da starši sami presodijo kdaj otrok joka zato, ker je res nekaj hudo narobe in kdaj z jokom izsiljuje, uveljavlja svojo voljo. V slednjem primeru je najboljšje jok ignorirati.

Preklinja!

Pri triletnih otrocih se zgodi, da preklinjajo. Najpogosteje do tega pride, kadar otrok posnema kletvico, ki jo je spotoma nekje že slišal od koga, ki se je razjezil (npr. doma, v trgovini, na cesti...). Ko nam otrok pove naučeno kletvico, s tem preizkuša »nekaj novega«, kakšna bo reakcija odraslih na to, če pove kletvico. Najmanj primerno je, da se takrat, ko slišimo iz otrokovih ust kletvico, odrasli nasmejimo in rečemo: »Ne govoriti tega«. Tako se otroku zdi zabavno, da se odzivamo na njegove besede, kajti besede imajo moč in bo to verjetno še ponavljal.

V primeru, ko otrok preklinja, je najbolj primerno, da odrasli slišano kletvico ignoriramo in ne rečemo ničesar. Tako otrok ne bo videl nobenega odziva in bo sčasoma po nekajkratnih poskusih preklinjanja opustil tako vedenje.

Ko pa se pojavi preklinjanje pri petletniku, se velja z njim pogovoriti. Povejmo mu, da to vedenje ni primerno. Vprašajmo ga, ali misli, da bo s takim vedenjem imel oz. obdržal svoje prijatelje. Kaj bodo na to rekli njihovi starši? Ali bodo dovolili svojim otrokom igrati se s takim prijateljem, ki grdo govori? Tak način pogovora bo otroku pripomogel k razmisleku o svojem neprimernem vedenju in otroku verjetno ne bo vseeno, če bo ostal brez prijateljev.

Grdo se obnaša na obisku – ko imate obiske

Še preden gremo na obisk k nekemu oz. preden dobimo obiske, ki se napovejo, se z otrokom dogovorimo o pravilih obnašanja. Povejmo mu kakšno vedenje pričakujemo od njega (npr. da bo ubogal, se zaigral z vrstnikom, delil igrače...) in jasno mu dajmo vedeti, kakšne posledice bodo zanj v primeru, da se bo vedel neprimerno. V času obiskov se lahko zgodi, da se otrok spozabi na vnaprejšnji dogovor, zato ga spomnimo na to kaj sme in česa ne dovolimo. V kolikor otrok našega opozorila ne upošteva in se ne drži dogovora, naj sledi posledica, ki smo jo napovedovali (npr. otrok kriči, tepe vrstnika, ne deli igrače... - takoj končamo obisk in gremo domov).

»Otrok in spolnost???
Pa kaj še...
Saj so otroci še majhni.«

Ko Vas zaloti v 'prepovedanem' položaju

Ko predšolski otrok zaloti starša med ljubljenjem in ju vpraša kaj počneta, ne imejmo pred njim skrivnosti na tematiko spolnosti. Vendar pri tem velja pravilo: »Vedno otroku odgovori to, kar te vpraša. Nič več.« Lahko mu odgovorimo enostavno: »Starša se imata rada«. Ne otroku takoj pojasnjovati na dolgo in široko o spolnosti med odraslimi. S tem bi ga po nepotrebem obremenjevali s stvarmi, ki še niso primerne njegovi starosti in zrelosti.

Podrobneje pa se lahko z otrokom pogovorimo pri 11. letu. Kasneje, pri 15. letu mu ne smemo pozabiti razložiti tudi glede odgovornosti, ki spremlja spolnost.

S tem, da tema o spolnosti v družini ni tabu in se starši z otrokom pomenijo na način, ki je primeren otrokovi starosti in zrelosti, bo manj verjetno, da naletimo na kakšno nepričakovano in nepotrebno težavo in nesporazum v zvezi s področjem spolnosti.

»Smrt hišnega ljubljencega je otroka močno prizadela.« **Smrt**

Kadar umre hišni ljubljencek ali oseba, ki otroku veliko pomeni (npr. babica, dedek...), je normalen pojav, da je otrok žalosten, da pokaže različna negativna čustva (se zapre vase, joka, je grob, potrebuje več nežnosti in razumevanja...).

Takrat otroku na njemu primeren način razložimo, da ljubljene osebe / živali ni več. Stisko, ki jo ob tem doživljamo pa nam lahko olajšajo spomini na lepe trenutke, ki smo jih skupaj preživeli. Tako nam ljubljena oseba ali žival še vedno ostane blizu.

Ne spat!

Kadar so otroci utrujeni, se to kaže, da so zaspani, zehajo, zadremajo, eni otroci pa so pretirano živahni in se ne zmorejo umiriti. Pred spanjem poskusite uvesti rutino – risanke, večerja, umivanje, pravljica za lahko noč in počitek. Poskrbimo, da je v otroški sobi svež zrak, da je otrok pokrit z odejo (eni otroci lažje zaspijo, če so pokriti s težjo odejo – to jim daje občutek varnosti in se lažje umirijo).

Dajte otroku možnost, da opravi sam!

Otroku dovolimo, da sam doživi svoje izkušnje. Deležen naj bo pozitivnih in negativnih izkušenj. Na pomoč mu priskočimo takrat, ko nas res potrebuje. Tako bo bolj pripravljen na življenje in bo bolj samozavesten.

Povzetek predavanja za starše (izvajalec Marko Juhant) pripravila
svetovalna služba Vrtca Mengeš: Tina Vuri, psihologinja

Mengeš, dne 25.4.2012